

Odkrivajmo moč narave

Zbornik izvlečkov s konference
**Odkrivajmo moč narave. Participativno okoljsko
izobraževanje za trajnostnost: priložnosti, izzivi in
prakse**

Ljubljana, 27.–28. 11. 2025

Uredila: dr. Nevenka Bogataj

Odkrivajmo moč narave

Zbornik izvlečkov s konference

Odkrivajmo moč narave.

Participativno okoljsko izobraževanje za trajnostnost:

priložnosti, izzivi in prakse

Ljubljana, 27.–28. 11. 2025

Andragoški center Slovenije

Uredila: dr. Nevenka Bogataj

Odkrivajmo moč narave.

Participativno okoljsko izobraževanje za trajnostnost: priložnosti, izzivi in prakse. Zbornik izvlečkov s konference / Discovering the Power of Nature. Participatory Environmental Education for Sustainability: Opportunities, Challenges and Practices

Urednica: dr. Nevenka Bogataj

Recenzenta: prof. dr. Anton Gradišek, dr. Nevenka Bogataj

Jezikovni pregled slovenskih besedil: Jan Glavina Pengov

Jezikovni pregled angleških besedil: Eva Boh

Oblikovanje: Jiri Kočica

E-izdaja

URL: <https://www.acs.si/digitalna-bralnica/odkrivajmo-moc-narave-participativno-okoljsko-izobrazevanje-za-trajnostnost/>
Ljubljana, 2025

Založnik: Andragoški center Slovenije,
zanj dr. Nataša Potočnik

Publikacija je financirana iz projekta Krepitev vseživljenjskega učenja (C3350-24-905001).

Projekt sofinancirata Republika Slovenija, Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada plus.

Publikacija je brezplačna.

CIP- kataložni zapis o publikaciji

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v

Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID 246996995

ISBN 978-961-7116-94-6 (PDF)

GOZDARSTVO – PRILOŽNOSTI IN IZZIVI MLADIH V ZELENI KARIERI PRIHODNOSTI

Darja Stare, Nike Krajnc

Gozdarski inštitut Slovenije

Ljubljana, Slovenija

darja.stare@gozdis.si, nike.krajnc@gozdis.si

Ključne besede: podnebne spremembe, zelena delovna mesta, ženske v gozdarstvu, enakost

IZVLEČEK

Gozdarstvo kot eden ključnih zelenih sektorjev sedanjosti in prihodnosti pomembno prispeva k blaženju podnebnih sprememb, ohranjanju biotske raznovrstnosti ter zagotavljanju ekosistemskih storitev. Zato gozdarski poklici postajajo vse pomembnejši del zelenih delovnih mest, ki vključujejo razvoj zelenih kompetenc – od trajnostnega upravljanja naravnih virov do sodelovanja v skupnostih in odgovornega ravnanja na osebni ter institucionalni ravni.

Kljub temu ostaja gozdarstvo v Sloveniji še vedno zaznamovano s tradicionalno predstavo o fizično zahtevnem in predvsem moškem poklicu, kar predstavlja enega večjih izzivov pri vključevanju mladih – še posebej deklet in žensk – v ta sektor. Poklic gozdarja se pogosto enači z delom sekača, pri čemer se spregleda vloga gozdarjev kot izobraževalcev, raziskovalcev in načrtovalcev trajnostne rabe prostora, kar se odraža tudi v nizki zastopanosti žensk, zlasti na vodilnih položajih. Na

drugi strani pa je med lastniki gozdov kar 41 % žensk, kar Slovenijo uvršča v sam evropski vrh. Vendar to še ne pomeni njihove dejanske participacije pri odločanju o upravljanju gozdov, saj to vlogo pogosto prepuščajo moškim družinskim članom.

Rezultati raziskave med dijakinjami in študentkami gozdarstva kažejo, da osebno zanimanje igra ključno vlogo pri izbiri poklica, pomembno pa vplivajo tudi finančni vidiki in ravnotežje med poklicnim in zasebnim življenjem. Gozdarski sektor ostaja zaznamovan s spolnimi stereotipi, napačnimi predstavami o poklicu ter skrbmi glede varnosti in fizičnih naporov, kar ženskam predstavlja dodatno oviro. To kaže na potrebo po bolj participativnem okoljskem izobraževanju, ki mladim omogoča aktivno vlogo, povezano s praktičnimi izkušnjami v naravi in krepitev zelenih kompetenc.

Raziskave so pokazale, da ženske v gozdarstvu prinašajo pomembno dodano vrednost – večjo pozornost posvečajo ekološkim in socialnim funkcijam gozda, vnašajo sveže poglede, ustvarjalnost ter spodbujajo inovacije. Z odpravo stereotipov in spodbujanjem enakih možnosti lahko gozdarski sektor postane bolj vključujoč. Priložnost za to ponujajo ciljno usmerjeni projekti, izobraževanja in promocijske kampanje, kot je prepoznavanje in promocija ženskih vzornic, ki lahko navdihujejo prihodnje generacije. Le tako bodo mladi prepoznali gozdarstvo kot poklic prihodnosti, ki združuje delo v naravi, tehnološki napredek, raziskovanje in družbeno odgovornost.

Zahvala: Prispevek je nastal v okviru projekta Fem2forests, Inovativne poti za učinkovito vključevanje deklet in mladih žensk v gozdarski sektor, sofinanciranega v okviru programa Inter-reg Programme Danube Region (DRP0200118), ki poteka od 1.

1. 2024 do 30. 6. 2026. Več o projektu na: <https://interreg-danube.eu/projects/fem2forests>.

Literatura

- Hafner, P., Flajšman, K., Krajnc, N., Karničnik, M., Pavlič, T., Šumenjak, E., Goznik, T., Pezdevšek Malovrh, Š., Uhan, Z., Skiba, A. (2024). Barriers and needs for inclusion of girls and young women: Joint report (Deliverable D.1.1.1). Gozdarski inštitut Slovenije. <https://dirros.openscience.si/IzpisGradiva.php?lang=slv id=19759>
- Hafner, P., Stare, D., Karisch-Gierer, D., Pretterhofer, H., van Zeist, K., Janusch, E., Gaube, H., Böhling, K., Schreiber, R., Handlos, M. (2021). Report on current situation and position of women in forestry in Danube region: Forest in women's hands (Fem4Forest) (Deliverable D.T1.1.1). <https://dirros.openscience.si/IzpisGradiva.php?lang=slv id=16218>

Predstavitev avtoric

Darja Stare, magistrica inženirka gozdarstva, je raziskovalka na Gozdarskem inštitutu Slovenije. V svojem raziskovalnem delu se osredotoča na socio-demografske značilnosti zasebnih lastnikov gozdov, njihov odziv na ujme in prilagajanje podnebnim spremembam, kar je tudi tema njene doktorske disertacije. Aktivno deluje na področju enakosti in raznolikosti v gozdarstvu, s poudarkom na vlogi žensk in vključevanju mladih v gozdarski sektor.

Dr. **Nike Krajnc** je gozdarka, raziskovalka in od februarja 2023 direktorica Gozdarskega inštituta Slovenije. Njeno raziskovalno delo se osredotoča na lesno biomaso, ekonomičnost proizvodnih verig in sodobne tehnologije rabe lesa. Aktivno sodeluje pri oblikovanju gozdarske politike ter vodi domače in mednarodne projekte. V zadnjih letih posebno pozornost namenja vlogi žensk v gozdarstvu, saj verjame, da lahko ženske pomembno vplivajo na prihodnost gozdov in gozdarstva.